

Doporučení ČHS ČLS JEP

Kontrola kvality mikroskopického hodnocení rozpočtu leukocytů a morfologie buněk v nátěru periferní krve

Zpracovali: J. Charvát, M. Matýšková, D. Mikulenková,

Verze: 1.verze

Platnost od: 1.2.2014

1. Úvod

Toto doporučení se zabývá kontrolou odborné způsobilosti pracovníků hodnotit nátěr periferní krve. Doporučení obsahuje postupy vnitřní a externí kontroly kvality pro kvantitativní a kvalitativní hodnocení nátěru periferní krve. Určuje četnost, postup a vyhodnocení VKK a EHK.

2. Zajištění kontroly kvality

Externí hodnocení kvality (EHK)

- a) Minimálně 2x ročně se laboratoř účastní cyklu zaměřeného na hodnocení rozpočtu leukocytů a hodnocení buněk v nátěru periferní krve
- b) Pokud laboratoř v některém cyklu není úspěšná, měla by se v následujícím roce účastnit 4 cyklů EHK

Vnitřní kontrola kvality (VKK)

Laboratoř má vypracován dokumentovaný postup VKK, včetně způsobu hodnocení. Uchovává veškeré záznamy z VKK (tj. primární dokumentaci pracovníků, hodnocení apod.).

- a) Příprava preparátu se řídí Doporučeními ČHS ČSL v platné verzi:

<http://www.hematology.cz/doporuzeni-chs-kcinnostem.php>

Doporučení České hematologické společnosti ČLS JEP: „Příprava a barvení nátěru periferní krve a aspirátu kostní dřeně, včetně kontrolní činnosti.“

- b) Postup mikroskopického hodnocení nátěru periferní krve se řídí Doporučeními ČHS ČLS v platné verzi: <http://www.hematology.cz/doporuzeni-chs-kcinnostem.php>

Doporučení České hematologické společnosti ČLS JEP: „Postup při hodnocení nátěru periferní krve.“

- c) Vlastní vnitřní kontrola kvality mikroskopického hodnocení nátěru periferní krve jednotlivých pracovníků:
 - Zodpovědný pracovník vybere v určených časových intervalech nátěry vhodné k VKK, s výhodou lze jako referenční materiál využít nátěry a fotografie použité v EHK.

- VKK se účastní všichni pracovníci, kteří provádí a jsou zodpovědní za mikroskopické hodnocení nátěru periferní krve.
- Každý z těchto pracovníků odečte testované vzorky a výsledky zapíše do laboratoří připraveného formuláře (lze využít i formuláře EHK).
- Pokud se jedná o vzorky laboratoře, vyhodnotí se dle dokumentovaného postupu. Vyhodnocení je možné např. provádět i v rámci laboratorního semináře, ze kterého se provádí zápis.
- V případě, že se využívá nátěr z EHK, je výsledek každého pracovníka zhodnocen vůči vydaným výsledkům po uveřejnění výsledků EHK.

d) K hodnocení mikroskopických znalostí lze použít:

- Starší nátěry periferních krvinek z cyklů EHK, pokud je laboratoř uchovává nepoškozená
- Fotografie nátěru z archivu SEKK či jiné EHK
- Nátěry periferní krve jiných laboratoří (mezilaboratorní porovnání)

Pozn. Pracoviště si může určit, že v nátěrech hodnotí pouze podstatné změny (cilové znaky) – toto ale musí být určeno před vlastním provedením VKK (a tato možnost popsána v dokumentovaném postupu).

3. Použité zkratky

ČHS	Česká hematologická společnost
ČLS	České lékařská společnost
EHK	Externí Hodnocení Kvality (zkoušení způsobilosti)
SEKK	Systém externí kontroly kvality (SEKK s.r.o.)
VKK	Vnitřní kontrola kvality